

NASTOLAN KUNNAN

KOULUKULJETUS- OPAS

(sivla 13.4.2011)

Perusopetuslaki (628/1998)

32 §

”Jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetusta päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista varten myönnettävä riittävä avustus. Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa POL 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia. Jos oppilas otetaan muuhun kuin POL 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen.

Kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat itse, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama lain määrittämä perustaso ole heille riittävä. Tällöin he vastaavat itse kustannuksista.

Opas käsittelee koulukuljetuksia. Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään kunnan kustantama koulukuljetus. Oppaassa kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita koulukuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Esiopetuskuljetuksissa noudatetaan samoja sääntöjä kuin 1. luokan oppilaiden kuljetuksissa. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

1. KOULUKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti.

1.1. Koulumatkan pituus

Nastolan kunta järjestää esikoulun, 1. ja 2. luokan oppilaalle kuljetuksen, jos oppilaan koulumatka on lyhintä reittiä yli 3 km ja 3. luokasta eteenpäin, jos matka ylittää 5 km. Mikäli kuljetukseen mahtuu, voidaan mukaan ottaa maksua vastaan myös alle 3 km:n koulumatkan esikoulun, 1. ja 2 luokan tai ylemmällä luokalla oleva alle 5 km:n koulumatkan oppilas, jonka kuljetuksesta tehdään huoltajan kanssa sopimus. Huoltajalle voidaan lisäksi maksaa erityinen kuljetusavustus, jos sopimuksella on erityistilanteessa näin sovittu.

Koulumatka mitataan kotitontin portilta koulutontin portille lyhintä reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan. Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle.

1.2. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle sovitusti koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Koulumatkan turvallisuuden arviointiperusteina käytetään koululiitu-ohjelman mukaisia vaarallisuusmäärittäjiä ja kunnan liikenneneuvottelukunnan esityksiä. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät, teillä liikkuvan kaluston tyyppi ja nopeusrajoitukset, esim. valaistuksen puuttuminen tai pientareen kapeus eivät yksinään tee tiestä vaarallista.

1.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle sovitusti koulumatkakustannuksia, jos matka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea esim. oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen. Lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

1.4. Muussa kuin lähikoulussa tai toisessa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Oppilaalle tulee aina ensin hakea Nastolan koulutoimelta lupaa käydä koulua muuta kuin lähikouluaan tai toisen kunnan alueella sijaitsevaa koulua, jossa samalla päätetään oppilaan koulumatkakuljetuksista. Hakulomakkeita saa kouluilta ja sivistystoimistosta. Toisen kunnan alueelle siirtyvän tai muuta kuin lähikouluaan käyvän oppilaan osalta päätöksessä voidaan ehdoksi asettaa se, että huoltajan on itse järjestettävä oppilaan koulumatkat.

Muuta kuin lähikoulua tai toisessa kunnassa koulua käyvien kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata lukuun ottamatta tapauksia, joista on erikseen tehty päätös ja samalla myönnetty kuljetusetuus. Näitä tapauksia voisivat olla mm.

- oppilaan väestörekisterin mukainen äidinkieli on ruotsi tai muu vieras kieli ja oppilas käy äidinkiellensä mukaisessa lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa vieraan kunnan alueella (korvauksen edellytys on, että vieras kunta/koulu ei järjestä koulukuljetusta tai ei korvaa koulumatkakustannuksia)
- oppilas käy erityisestä muusta syystä muuta kuin lähikouluun, esim. erityisopetus tms.
- oppilas käy koulua toisessa kunnassa ja siitä on erillinen sopimus ao. kunnan kanssa, esim. Nastolan Kivijärven oppilasalueen yläkoululaiset

2. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja, ostoliikennettä, tilauslinja-autoja ja reittitakseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto, taksi).

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Lain mukaan alakoulun oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2½ tuntia päivässä. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Muiden kuntien tapaan Nastolassa pyritään siihen, ettei nuorimpien oppilaiden tarvitse odottaa koululla ilman valvontaa. Valvojana voi toimia kuka tahansa koulun henkilöstöön kuuluva ja vastuu valvonnan järjestämisestä on koulun rehtorilla.

Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle-kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät ns. taksipysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Sivistyslautakunnan päätöksen mukaiset kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin. Pysäkeille kävelemisestä on sivistyslautakunta tehnyt päätöksen, jonka mukaan esiopetuksessa sekä 1. ja 2. luokilla olevien oppilaiden kävelymatka kuljetuspysäkeille voi olla kolme kilometriä, 3-9 - luokkalaisten osalta viisi kilometriä.

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa kuljetuskorvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Korvaus on enintään yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen mukainen oman auton käytöstä maksettava kilometrikorvaus ja siitä päättää sopimuksen yhteydessä sivistystoimen hallinto- ja taloussihteerin. Korvaus maksetaan syyslukukauden ja kevätlukukauden lopulla laskutuksen perusteella. Korvausta ei makseta, jos reitillä kulkee kunnan järjestämä kuljetus eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

3. KUINKA KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN?

Koulumatkan järjestämistä tai koulumatkakulujen korvausta haetaan jokaiselle lukuvuodelle erikseen, mikäli koulumatka on **esikoulun ja 1.-2. luokan oppilaalla alle 3 kilometriä** ja ylemmän vuosiluokan oppilaalla alle 5 km. Päätös tehdään aina lukuvuodeksi kerrallaan. Myös asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia. Tällaisissa tapauksissa asia sovitaan erikseen. Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi.

Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Mikäli lapsella on kuitenkin pysyvä hoitopaikka, voidaan kuljetus sopia tehtäväksi tästä hoitopaikasta/ tähän hoitopaikkaan, jos kuljetuksen järjestämisen ehdot täyttyvät samoin kuin kotoa kuljetettaessa. (Ks.esiopetusta koskevat määräykset perusopetuslain 32 §:ssä). Kuljetushakemuslomakkeita saa kouluilta tai sivistystoimistosta, jonne ne voi myös palauttaa.

4. KULJETUKSEN AIKANA

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja taksissa on pidettävä turvavyöt kiinni.
- Linja-auton tai taksin kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Huoltajan on hyvä ilmoittaa, jos oppilas jostakin syystä ei tarvitse koulukyytiä. **Koulu antaa ohjeet peruutusten tekemisestä**
- Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten esim. allergioista., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulutaksin kyytiin ei voi ottaa urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita vaan näiden toimittamisesta kouluun on huoltajan huolehdittava sovituksi koulun kanssa.
- Taksipysäkillä on oltava ajoissa. Taksin velvollisuus ei ole odottaa.
- Koulutaksi ei odota oppilasta, jos lähtee hakemaan esim. unohtunutta tavaraa kotoa. Myöhästynyttä oppilasta ei erikseen kuljeteta.
- Oppilaan on oltava **5 min.** ennen sovittua aikaa sovitulla taksipysäkillä.
- Koulutaksi ei ole myöhässä, jos se saapuu taksipysäkillä 20 minuutin kuluessa sovituksi ajasta.
- Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Hämärän ja pimeän aikana heijastin auttaa ratkaisevasti näkymistä.

- Maksu suoritetaan linja-autossa kortilla, jonka tulee olla ehjä ja oikealle välimatkalta annettu. Jos kuljettaja huomauttaa virheellisestä kortista, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asia koulusihteerille tai koulun rehtorille.

5. POIKKEUSTILANTEET

5.1. Onnettomuudet

Kunta vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

5.2. Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta, että hän menee takaisin kotiinsa.

5.3. Poikkeukselliset sääolosuhteet

Poikkeuksellisten sääolosuhteiden (esim. kova pakkanen) vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan. Lapsilta edellytetään sään mukaista pukeutumista.

5.4. Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

5.5. Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laaturviheitä koskeva palaute osoitetaan sivistystoimistoon tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki sivistystoimistoon tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin. Jos oppilas linja-autossa esim. ajaa vahingossa poistumispysäkin ohi, on syytä aina ottaa yhteyttä kuljettajaan, jolloin hän voi auttaa ja selvittää tilannetta.

5.6. Taksipysäkin paikasta ei päästä taksiliikennöitsijän kanssa yhteisymmärrykseen
Pääsääntöisesti taksiliikennöitsijä osoittaa oppilaalle taksipysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja taksiliikennöitsijällä on erimielisyyttä taksipysäkin paikasta, kunta päättää lopullisen paikan.

6. LIIKENNETURVALLISUUS

Nastolan kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta.

Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen.

Pyöräilykypärän käyttö on lain mukaan pakollista aina pyöräillessä sekä jalankulkijalla **heijastinliivin/heijastimen** käyttö pimeään aikaan. Suosittelemme, että ensimmäisen ja toisen luokan oppilaat eivät pyöräile koulumatkojaan.

Turvallista koulumatkaa!

toivottavat Nastolan koulujen väki sekä sivistyspalveluiden henkilökunta

Sivistyslautakunnan 1.8.2010 alkaen vaaralliseksi määritellyt tiet:

Valtatie 12 välillä Alakyläntien th - Kotterontien th vaarallinen 0 - 9 lk

Kurrantie vaarallinen 0 – 3 lk

Kuivannontie välillä Kouvolantie - Veerantie 0 - 3 lk ja välillä Veerantie – Orimattilan kaupungin raja 0 – 6 lk

Haravakyläntie välillä Tuomelantien th – Möläntien th 0 - 1 lk

Heinämaantie välillä Lehtokujan th - Rajapolun th 0 – 3 lk ja

Pensuontien th – Orimattilan kaupungin raja 0 – 3 lk

Lankilantie välillä Ruusulantien th – Marttilantien th 0 – 3 lk ja Marttilantien th – Orimattilan kaupungin raja 0 – 6 lk

Säyhteentie 0 – 1 lk

Heinolantie välillä Vuolenkoskentien th – Uusikylä 60 km /h rajoitus 0 – 3 lk

Arrajoentie 0 – 1 lk

Vehkosillantie välillä Kiehuvantien th – Immilän mylly 0 – 1 lk

Koiskalantie välillä Kalentien th – Yrjänä 0 – 3 lk ja Yrjänä – Lahden kaupungin raja 0 – 1 lk

Ruuhijärventie välillä Koivuniementien th – Koirakalliontien th 0 – 3 lk ja Koirakalliontien th – Kalliolahdentien th 0 - 1lk

Korkeentie välillä Äijämänyntien th – Heinolan kaupungin raja 0 – 1 lk

Kumiantie välillä Ruuhijärventien th – Luhtalammintien th 0 – 1 lk

Seestantie välillä Sorvasentien th- Rahkosentien th 0 – 3 lk

Mäkeläntie välillä – Kumiantien th – Kylmäläntien th 0 – 1 lk

Vanajanraitti välillä Mäkeläntien th – Vehkamäentien th 0 – 1 lk

Arkiomaantie välillä Käärme kalliontien th – Lahden kaupungin raja 0 – 3 lk ja Kalkkusentien th –Kaaprontien th 0 – 3 lk

Tie 140 Kivistöntien liittymä - Lahden kaupungin raja vaarallinen 0. - 6. lk, Vuorelantien liittymä - Heinolan kaupungin raja vaarallinen 0. - 6.lk ja Vuorelantien liittymä - Kivistöntien liittymä vaarallinen 0. - 3.lk

Pysäköintie vaarallinen 0 – 3 lk

Lemuntie vaarallinen 0 – 3 lk

Pitkätie välillä Pysäköintien th – Veljeskylän th, vaarallinen 0 – 3 lk